

Informacija dėl fluorida koncentracijos geriamajame vandenyje

Informuojame, kad UAB „Kretingos vandenys“ vandenvietėse, kuriose buvo nustatyta padidėjusi fluorida koncentracija, įrengė ir pradėjo eksploatuoti vandens gerinimo įrenginius, kuriuose naudojami nugeležinimo filtrai ir atvirkštinės osmozės sistemos. Šie įrenginiai skirti fluorida ir kitų rodiklių koncentracijai geriamajame vandenyje mažinti bei užtikrinti, kad vartotojams tiekiamas vanduo atitiktų teisės aktuose nustatytus saugos ir kokybės reikalavimus.

Vandens gerinimo įrenginiai pradėti eksploatuoti šiose vandenvietėse: **Pesčių ir Vaineikių** - nuo 2025 m. spalio 1 d., **Rubulių** - nuo spalio 8 d., **Leliūnų** - nuo gruodžio 1 d., **Pryšmančių** - nuo 2026 m. kovo 20 d., **Kašučių** - nuo kovo 23 d., **Nasrėnų** - nuo kovo 31 d., **Tarvydų** - nuo balandžio 13 d., **Dauginčių ir Tolių** - nuo balandžio 15 d., **Plokščių** - nuo balandžio 17 d., **Barzdžių** - nuo balandžio 28 d., **Budrių** - nuo gegužės 15 d. ir **Žibininkų** - nuo gegužės 22 d.

Šiuo metu fluorida koncentracija Lietuvos higienos normoje HN 24:2023 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ nustatytą ribinę vertę – **1,5 mg/l** – dar viršija **Šukės, Laukžemės, Klibių, Juodupėnų, Raguviškių ir Senosios Įpilties vandenvietėse** bei iš jų vartotojams tiekiamame geriamajame vandenyje.

Siekiant pašalinti nustatytą neatitiktį, Bendrovė vykdo vandens gerinimo įrenginių projektavimo ir statybos darbus. Juodupėnų ir Šukės vandenviečių projektavimo ir statybos darbų sutartys pasirašytos 2026 m. liepos 2 d., darbus numatoma užbaigti iki 2027 m. liepos 1 d. Laukžemės, Senosios Įpilties ir Raguviškių vandenviečių projektavimo ir statybos darbų sutartys pasirašytos 2026 m. rugpjūčio 19 d., darbus numatoma užbaigti iki 2027 m. spalio 15 d. Klibių vandenvietėje 2026 m. birželio 25 d. pasirašyta projektavimo darbų sutartis, galiojanti iki 2027 m. birželio 25 d.

Ką svarbu žinoti apie fluoridą?

Fluoridas yra natūraliai vandenyje aptinkamas cheminis elementas. Vandenyje jis yra bespalvis, bekvapis ir beskonis, todėl fluorida koncentracijos vartotojas negali nustatyti pagal vandens išvaizdą, kvapą ar skonį.

Pagal Lietuvos higienos normą HN 24:2023 fluorida ribinė vertė geriamajame vandenyje yra **1,5 mg/l**. Ilgą laiką vartojant vandenį, kuriame fluorida koncentracija yra per didelė, gali padidėti neigiamo poveikio sveikatai rizika, ypač vaikams, kurių dantys ir kaulai dar vystosi.

Ką rekomenduojame gyventojams?

Gyventojams, gyvenantiems teritorijose, kuriose fluorida koncentracija geriamajame vandenyje šiuo metu viršija nustatytą ribinę vertę, rekomenduojama:

- vengti vartoti vandenį su padidintu fluoridų kiekiu. Daugiau vartoti sulčių, pieno ir jo produktų, nes kalcis sunkina fluorida įsisavinimą organizme. Vitaminai C ir B1 padeda fluoridui greičiau pasišalinti iš organizmo;
- papildomų fluorida turinčių maisto papildų ar kitų fluorida šaltinių vartoti tik pasitarus su gydytoju ar odontologu.